

Magische momenten in de zorg

Muziek aan Bed

Stichting Muziek aan Bed bestaat in 2025 vijftien jaar! Al die jaren is de stichting een warm pleitbezorger van livemuziek in de zorg. We spelen met hart en ziel voor patiënten in ziekenhuizen en voor ouderen in instellingen. Al ons werk staat in het teken daarvan. In deze brochure vertellen we graag meer.

Muziek als middel

De stichting Muziek aan Bed heeft als doel de zorg te verrijken met livemuziek. We brengen Muziek aan Bed in ziekenhuizen en Muziek aan Tafel in instellingen voor ouderen. Dat doen we vele honderden keren per jaar in ongeveer 25 ziekenhuizen en 10 instellingen. De optredens worden gegeven door twee professionele cellisten die samen één cello bespelen met vier handen en twee strijkstokken: duetten op één cello in een kort en persoonlijk optreden. Sinds kort verzorgen we ook optredens door musici die andere instrumenten bespelen.

Musici

Muziek maken voor patiënten in ziekenhuizen en bewoners van instellingen stelt specifieke eisen aan de musici. Het vraagt van hen empathie en reflectie, en kennis en inzicht in 'het patiënt zijn'. Onze musici, bijna twintig in getal, zijn vertrouwd met de bijzondere omstandigheden en kunnen daar goed mee omgaan. Zij spelen de werken uit het hoofd en hebben zo oog en oor voor de patiënten. Dat is ook wat we vaak terughoren: de optredens worden door patiënten en verzorgers enorm gewaardeerd. De muziek die ze spelen kan variëren van klassiek tot kinderliedje en van eigentijdse muziek en meezinger tot wereldmuziek.

Opleiding

De musici zijn opgeleid aan conservatoria in binnen- of buitenland. Daarnaast hebben zij bij de stichting een speciaal opleidingsprogramma gevolgd. Dat programma wordt verzorgd met hulp van externe specialisten en is vaak gekoppeld aan kennisontwikkeling over een specifieke doelgroep, zoals kinderen in ziekenhuizen, ouderen met dementie of patiënten die met een vorm van kanker te maken krijgen. Daarbij worden onder meer vaardigheden getraind die bijdragen aan de communicatie met de patiënt. Het resultaat van deze inspanning is dat we steeds beter contact kunnen maken met de patiënten voor wie we spelen.

Wat een prachtig filmpje, dat goed weergeeft vanuit verschillende perspectieven wat persoonlijk contact en muziek betekenen voor mensen met dementie, hun naasten en zorgmedewerkers, ontroerend om de vreugde op de gezichten te zien, hoe mensen opbloeien en letterlijk zeggen 'muziek is mijn behoud.' Het strookt volledig met wat we vinden in de wetenschappelijke literatuur over de positieve effecten van muziek horen en zingen voor mensen met dementie, nl. dat het activeert, mensen in contact brengt met persoonlijke herinneringen en de cognitieve achteruitgang vertraagt.

PROF. DR. TINEKE A. ABMA, O.A. BIJZONDER HOOGLERAAR KUNST EN ZORG BIJ ERASMUS SCHOOL OF HEALTH POLICY & MANAGEMENT (ESHPM), n.a.v. de film die we in 2024 maakten over Muziek aan Tafel.

Dominic Seldis is sinds 2017 ambassadeur voor Muziek aan Bed. Dominic is eerste contrabassist in het Koninklijk Concertgebouw Orkest (het KCO).

Bekijk hier een korte impressie

Je merkt aan de cellisten dat ze niet alleen mooi spelen, maar ook kennis hebben van het ziekenhuis en van de patiënt. Het uitgebreide repertoire dat ze beheersen, de verschillende genres en de ervaring in het inschatten welke muziek je wanneer voor een patiënt gaat spelen. Het is maatwerk. Alleen met muziek maken kom je er niet. MaB straalt rust en persoonlijke aandacht uit. Het totaalplaatje maakt het zo succesvol. Werken in een ziekenhuis gaat om leven en dood. Mooi om te weten dat MaB iets waardevols kan betekenen. Het spelen op een uitvaart laat zien dat de hele familie er troost in heeft gevonden dat MaB daar geweest is.

CISKA, MANAGER VAN
STICHTING VRIJWILLIGERS &
VRIENDEN UMC GRONINGEN

Onze kennismaking met deze warme manier van aandacht voor kwetsbare patiënten heeft ons geraakt. We vinden het een voorrecht dat dit mogelijk is in ons ziekenhuis. Muziek ontroert. En Muziek aan Bed werkt bijna als een bijzonder medicijn: het zorgt voor afleiding en ontroering.

BOVENIJ ZIEKENHUIS,
VERPLEGING EN PATIËNTEN

Zorgmedewerkers

Voor ons werk is goed en frequent contact met zorgmedewerkers essentieel. Zij kennen de patiënten beter dan wij en hoe beter de informatieoverdracht plaatsvindt tussen zorgmedewerkers en onze musici, hoe beter wij kunnen inspelen op specifieke situaties en emoties als hoop, verdriet en tegenslag.

Door onze vele optredens merken we hoe hoog de werkdruk in de zorg is en hoe zorgmedewerkers soms met de rug tegen de muur staan. Daarom zijn we gestart met het aanbieden van trainingen en workshops aan zorgmedewerkers: kort en krachtig met als doel oog en oor te hebben voor hun welbevinden. Want ook bij hen geldt: muziek kan het verschil maken en haalt iemand even weg uit de hectiek van alledag.

Organisatie

De musici vormen de kern van onze organisatie, zij zijn onze ambassadeurs in de zorg. Zij maken waar wat wij beloven: we geven mensen met onze optredens een bijzondere ervaring in een periode van hun leven waarin het vaak niet goed gaat.

Naast deze musici hebben we een klein kantoor team met parttime medewerkers. Zij voeren alle werkzaamheden uit die nodig zijn om alle optredens te kunnen realiseren. Deze werkzaamheden variëren van fondsenwerving tot bureau management en van artistieke leiding tot financieel beheer. Een aantal vrijwilligers helpt ons met regelmaat.

Naast het team hebben we een klein en onbezoldigd bestuur, dat vier keer per jaar bijeenkomt en toeziet op beleid en uitvoering. En we hebben een ambassadeur die zich belangeloos inzet om ons te helpen waar hij kan: Dominic Seldis, contrabassist van het Concertgebouworkest en ook bekend van het tv-programma Maestro. Muziek aan Bed heeft de ANBI status.

Arts in Health

Onze ervaring leert dat muziek iets met mensen doet. Het reduceert stress, verlicht pijn en stimuleert welzijn en welbevinden. Die effecten worden meer en meer gestaafd door wetenschappelijk onderzoek. Onze specifieke ondersteunende rol in de zorg wordt steeds serieuzer genomen. In dat kader is een voor ons erg interessante beweging ontstaan: 'Arts in Health'.

In deze internationale beweging, met ook een Nederlandse tak, werken zorgspecialisten, wetenschappers en uitvoerende organisaties als Muziek aan Bed met elkaar samen. Muziek aan Bed is een van de organisaties in Nederland die al vijftien jaar 'Arts in Health' daadwerkelijk vormgeeft. De nieuwste ontwikkeling is dat Muziek aan Bed ook als partner in wetenschappelijk onderzoek wordt gezien. Samen met wetenschappers onderzoeken we de rol van kunst in de zorg en willen we deze verder vormgeven. In dat kader is in 2024 aan de minister een agenda aangeboden om kunst en zorg meer met elkaar te verbinden. Omdat kunst veel waarde toevoegt aan de kwaliteit van leven van iedereen en zeker aan die van patiënten.

Financiering

Kunst, en dus muziek, in de zorg wordt bijna nooit gefinancierd vanuit het zorgbudget. Om onze missie toch te kunnen realiseren geven we graag inzicht in onze financieringsmix.

In de eerste plaats wordt Muziek aan Bed gesteund door een trouwe groep donateurs. Een deel van hen heeft zelf in een minder prettige situatie de waarde van livemuziek ervaren en heeft vervolgens besloten ons werk te steunen. Daarnaast maakt een aantal vermogende families optredens mogelijk. Zij financieren altijd anoniem.

Tot de derde groep financiers behoren verschillende stichtingen en fondsen. De middelen die zij op basis van onze aanvragen verstrekken worden ingezet om de optredens te financieren. De ziekenhuizen en instellingen waar we optreden vormen de vierde en laatste groep die ons

mede financiert. We vragen namelijk voor ieder optreden een eigen bijdrage. Zo proberen we alle kosten te dekken die gemeoid zijn met optredens, scholing en repetities, evenals de reiskosten en kantoorkosten.

Toekomstplannen

We zijn ambitieus en realistisch tegelijkertijd. Ambitieuus betekent dat we twee grote projecten opstarten. Een oncologieproject, voor patiënten die met een vorm van kanker zijn opgenomen, en een nieuw project Muziek aan Tafel. Dit is alweer de derde editie van een project waarbij we aan tafel spelen voor mensen met een vorm van dementie.

Bovendien bestaan we in 2025 vijftien jaar. Op onze website leest u alles over de jubileum-activiteiten.

Ik lag (28 dagen) in het ziekenhuis en de artsen zeiden mij dat zij niets meer konden doen. Mijn lichaam moest zelf de darmfunctie herstellen. Door mijn ziekte had ik toen nog weinig besef hoe ernstig de situatie was. Mijn dochter was op bezoek en wij hoorden prachtige muziek op de gang. Zij heeft ter plekke geregeld dat de muzikanten ook op mijn kamer konden komen. Zij speelden voor mij "Let It Be" van de Beatles. Dát gaf op dat moment voor mij zo'n warm gevoel, zo emotioneel, de tranen rolde over m'n wangen en ik voelde dat ik beter kon worden. Het heeft mij erg goed geholpen en ik ben volledig hersteld. Daar heeft Muziek aan Bed zeker aan bijgedragen.

COCK POLDERMAN, PATIËNT

Muziek aan Bed heeft al sinds 2010 een groot aantal organisaties die de optredens mede mogelijk maken. Je vindt ze op [onze website](#).

info@muziekaanbed.nl

muziekaanbed.nl